

Loahpparaporta

Dorvvolaš sihkkelastinturisma Deanuleagis

1.6.2022 – 31.3.2023

[Govvádus, mo prošeakta lea ollašuhtton doarjjamearrádusas dohkkehuvvon máksinohcamuša áigeplána ektui:](#)

Dorvvolaš sihkkelastinturisma Deanuleagis -prošeavtta (1.6.2022-31.3.2023), prošeaktanummir 202251, ollašuhtii Ohcejoga gielda. Prošeavtta ruhtadedje Lappi EJB-guovddáš ja Eurohpá dálanguovllu ovddideami dálanguovlofoanda. Prošeavttas ollašuhttojedje oastinbálvalussan dorvvolašvuohta-, logistihkka- ja oahpistančielggadusat ja -plánat, mat dorjot sihkkelastin- ja luondduturismma. Oktlaš geinnodat gokčá 146 kilomehtera mátkki Deatnogátti mielde Gáregasnjárggas gitta Njuorggámii (Guovlluluodda 970).

Ollašuhtton čielggadusaid ja plánaid mihttomearrin lea leamašan ovddidit guvlui dorvvolaš ja vásttolaš sihkkelastinturismma fitnodatdoaimma. Seamma láhkai prošeakta lea háliidan ovddidit geinnodaga johtolatdorvvolašvuođa, buoridit turismabálvalusaid olahttivuođa ja oppalohkáii doarjut guovllu geasuhan- ja bisuhanfámu. Čielggadusat dorjot buot gieldalaččaid, gieldda fitnodatolbmuid, bálvalusaid buvttadeaddjiid ja turisttaid. Prošeakta godđojuvvui oktii Ohcejoga gieldda Teno Outdoor -prošeavttain mii lea ain jođus ja man mihttomearrin lea ealáskahttit Deanuleagi fitnodatdoaimma ja buktit guvlui ođđa, vásttolaš turismma prinsihpaid čuovvoleaddji sihkkelastin- ja luondduturismabuktagiid ja bálvalanollisvuođaid. Dorvvolaš sihkkelastinturisma Deanuleagis ja Teno Outdoor -prošeavttat leat dorjon nubbi nuppi: Teno Outdoor ja dan mihttomearit lea leamašan stuorit oppalašvuohta, masa Dorvvolaš sihkkelastinturisma lea laktášan. Nuppe dáfus dán prošeavttas ollašuhtton čielggadusaiguin lea vejolaš ovddidit ođđa bálvalanoppalašvuođaid dorvvolažžan.

Prošeavttas barggaiga prošeaktahoavda ja prošeaktakoordináhtor, geaid bargun lei hálddašit prošeavtta ee. nu ahte soai gilvalahtiiga čielggadusa dahkki, čuovuiga čielggadusaid ovdáneami, barggaiga mávssihemiid ja raporteriiiga prošeavttas. Prošeaktahoavda barggai 20 % bargoáiggis ja prošeaktakoordináhtor fas 15 % bargoáiggis. Sáhtta gávnnaht, ahte dát resurssat leat leamašan doarvái, vai prošeavtta ollašuhttin lea lihkostuvvan plána mielde. Dehálaš oasis lei liikká maid Teno Outdoor -prošeavttas bargan vásttolašvuođaáššedovdi ja turismavástideaddji. Son bijai dehálaš

bargoáiggi maid Dorvvolaš sihkkelastinturisma Deanuleagis -prošeavtta duogášbargui, oastinbálvalusa háhkamii ja gárvves čielggadusaid kommenteremii.

Fálaldatbivdda gilvalahttojuvvui Cloudia-vuogádagas 19.9.2022. Prošeaktahoavda ja prošeaktakoordináhtor doalaiga gilvalahttima rahpančoahkkima 5.10.2022. Vuogádahkii lei boahtán dušše okta fálaldat Swecos, man fálaldat manai badjel plánejuvvon bušehta. Fálaldataddiin sohppojuvvui hadderáddádallan, mii dollojuvvui Team-čoahkkimin 10.10.2022. Ráddádallamis ledje mielde prošeaktahoavda, prošeaktakoordináhtor ja Ohcejoga gieldda vásttolašvuodaáššedovdi/turismavástideaddji. Fálaldataddis ledje ráddádallamis guokte ovddasteaddji. Haddi ráddádallui hálbbibun, nu ahte háhkanmearrádusa lei vejolaš dahkat. Golggotmánu loahpas prošeakta válmmaštallagođii čielggadusaid ollašuhttima ovtta fálaldataddiin. Prošeavtta álggahančoahkkin dollojuvvui EJB ovddasteaddjiiguin 1.11.2022.

Sweco bargagođii johtilis áigeplána mielde. Niehkodilli livččii leamašan dat, ahte Sweco áššedovdit livčče beassan bievlaáigge iskat, makkár livččii geinnodat sihkkeliiguin. Dađi bahábut muhtii golggotmánu áigge, man dihte geinnodatdieđuid ii sáhttán gártet sihkkeliiguin, nu mo albma dilis. Dorvvolašvuodačielggadus ollašuhttui biillain, vácci ja fatbike-sihkkeliiguin. Prošeaktahoavda, gieldda vásttolašvuodaáššedovdi ja eallinfápmohoavda deaivvadedje Sweco Kimmo Vähäyylkkäin ja Petteri Nisulain Ohcejogas 23.11.2022, go dát guovttos leigga gárteme dorvvolašvuoda. Deaivvadeamis Vähäyylkkä ja Nisula muitaleigga maid leaba álgosaččat gávnnašan dorvvolašvuoda birra. Soai maid ovdanbuvttiiga geinnodatguoras govvamateriála ja áiccalmahtiiga dáinna láhkai hástaleaddji beliid, mat váikkuhit dorvvolašvuhti. Dán čoahkkima lassin prošeaktabargi guovttos čoahkkimasttiiga Swecoin jeavddálaččat gáiddusoktavuođaid bokte Teamsis. Lassin prošeakta čuovui čielggadusaid ovdáneami e-boastta ja telefonna bokte, ja prošeaktabargi guovttos fidniiga materiála kommenteren láhkai.

Čielggadusat gárvánedje njukčamánu beallemuttus 2023. Gárvves čielggadusat sistsidolles čuovvovaš osiid:

1. Guovllu dorvvolašvuodačielggadus ja -plána

Čielggadus doallá sistsis olles Guovlluluodda 970 ja geinnodaga bisánastinbáikkiid dorvvolašvuodačielggadusa ja ávžžuhusaid, ja dáid lassin dárbbaslaš doaimmaid golloárvvoštallama. Gárvves dorvvolašvuodaplánain lea huksejuvvon áddejupmi geinnodaga dálá johtolatdorvvolašvuodas ja ovddidanáššiin erenomážit sihkkelastinturistta oainnus.

Barggu álgodiehtun Sweco geavahii ávkin Váylávirasto rabas diehtosisdoaluid (tieVelho ja Digiroad) ja lassin eará báikeditogálduid (ee. SYKE, MML). Lassin dehálaš informašuvnna oppalašvuoda geahčadeamis bukte fuomášumit johtolatbirrasis, mat dahkkojedje biillain vuojedettiin, sihkkelasttedettiin ja váccedettiin, ja lassin prošeaktajoavkku dovdamuš báikkálaš guovllu birra. Lappi EJB-guovddáš lea ollašuhtán guovllus 2018 Anára ja Ohcejoga johtolatdorvvolašvuodaplána. Dan plána bohtosiiguin ávkkástallo heivvolaš osiid mielde dán barggus. Eará ovddit čielggadusat guovllu birra eai leat.

Doaibmaevttohusaid čállima várás Sweco hábmii ulbmildili, masa ovddidandoaimmaiguin siktejuvvo. Doaibmaevttohusaide dahkkojedje golloárvvoštallamat ja álgosaš doaibmaprogramma. Daiguin sáhtá ávkkástallat, go plánet čuovvovaš doaimmaid ágeplánaid ja ruhtadeami.

Čielggadusaid bohtosiid vuodul gávnnavuvvon dehálamos johtolatdorvvolašvuoda riskkat leat:

1. Gáržžes vuodjingearinnu sneaktačuohpastat, man ravddain ii leat čáhkkinsadji
2. Gaskkohagaid váilevaš oidnolagat
3. Guhkes vustolagat, maid dihte sihkkelasti mátkeleaktu njoahcu ja mohtorfievrru vuoddji ovddidandárbu lassána

Dáid lassin dorvvolašvuodariskkat leat mohtorfievrruid albma, vejolaččat leaktoráddjehusaid alit vuodjinleavttut ja váilevašvuodát vuoddjiid ovddaldastimis. Dasa lassin dorvvolašvuodariskkat bohtet luoddaosiin, mat rádjášuvvet luoddaáiddiide ja eará luoddaráhkadusaide, main fievru sáhtá fierralit. Lassin riskkat bohtet guovlluin, main leat valjis vázzit, muhto váilevaš dorvogeainnut ja vázzima ja sihkkelastima jodáhagat. Dorvvolašvuodarkan adnojit maid čuolddekeahkes geaidnolavttat.

Geavatlaš vuosttas muttu doaibmaevttohusat, vai johtolatdorvvolašvuohta buorrána, lassin doaimmaid golloárvvoštallan (tabealla):

1. Váruhangalbbat (omd. heajos oidnolat, sihkkelastit) ja vuodjenluotta ravdamerkemat
2. Leaktoráddjehusa vuolideapmi olles geinnodagas 70 km/h.
3. Bisánastinbáikkiid ja dehálamos galledanbáikkiid čujuheamit ja čielga oahpistangalbbat. Muđuige bisánastinbáikkiid dorvvolašvuoda sihkkarastin, ee. dan sihkkarastin, ahte luoddaravdda šattolašvuohta ii hehte oidnolaga iige šattolašvuohta dorvvohuhte johtolaga.

4. Vuodjinluotta govddideami sáhtta árvoštallat, muhto dat lea divrras iige vealttekeahtta buorit dorvvolašvuoda mearkkašahtti láhkai (govddit luodda oalle sihkkarit doalvu dasa, ahte mohtorfievrruid leaktu lassána).
5. Sihkkelastiid vuhtiiváldin johtolagas -skuvlejupmi báikkálaš olbmuid: erenomážit mohtorfievrru leaktu ja ovddidangaska váikkuhit sihkkelasti dorvvolašvuoda dovdui.
6. Ohcejoga gili viesttarbeale vázzima ja sihkkelastima ordnedallamat
7. Gárgasnjárgga gili johtolatguovllu čuoldin

2

Toimenpidetaulukko

Sijainti	Aosa	Aet	Losa	Let	Toimenpide	Pituus m	Yksikkökustannus	Kustannusarvio
Koko linja	1	0	21	10051	70 kmh	128800	-	8000 €
Karigasniemi	1	212	1	605	Liikennetilan jäsentely	-	-	12 000 €
Rovisuvanto	1	6980	1	8170	50 kmh	1200	-	500 €
Piesjoki-Akujoki	3	271	4	248	50 kmh	8300	-	1 600 €
Piesjoki-Fierranjoki	3	662	3	3287	levennys	2600	1 200,00 € /m	3 120 000 €
Nuvvus	7	8914	7	10364	levennys	1500	1 200,00 € /m	1 800 000 €
Jalven mäet	11	2849	11	4639	levennys	1900	1 200,00 € /m	2 280 000 €
Utsjoen lieve länteen	13	7293	13	9895	Jkpp	2600	700,00 € /m	1 820 000 €
tukimuuri tarvittaessa	-	-	-	-	Jkpp	-	500,00 € /m	- €
Utsjoen lieve länteen	13	7293	13	9895	Kylätie	2600	100,00 € /m	260 000 €
Utsjoen lieve itään	14	630	14	3355	Kylätie	2700	100,00 € /m	270 000 €
Nuorgam-raja	21	7947	21	8991	50 kmh	1000	-	500 €
Utsjoki-raja	14	630	21	8991	Kevytrakenteinen rinnakkaisväylä	-	150,00 € /m	- €
Pistemäiset toimenpiteet						Määrä kpl	Yksikkökustannus	Kustannusarvio
Koko linja	1	0	21	10051	Opastus	79	550,00 €	44 000€
Koko linja	1	0	21	10051	Varoitusmerkit	8	700,00 €	5 600 €
koko linja	1	0	21	10051	Pyöräpysäköinti	3	1 500,00 €	4 500 €
Koko linja	1	0	21	10051	Katettu pyöräpysäköinti	2	3 000,00 €	6 000 €
Vastuullisuustaulu						10	4 000,00 €	40 000 €
Opastaulu						1	4 000,00 €	4 000 €
Yhteensä								9 633 000 €

13

2. Logistihkkačielggadus

Čielggadus giedahallá sihkkelastinturisma dehálamos bálvalusaid ja daid olahttivuoda, ee. fuolahus- ja fievrridanbálvalusat. Lassin čielggadusas leat geahčaduvvon gárvves almmolaš johtolaga johtingeainnut ja daid ovddidandárbbut, mii doarju sihkkelastinturisma.

Vaikko oppalašgovva geinnodatguora sihkkelastinturista bálvalusain lea viehka buorre, de hástalus boahká bálvalusaid guhkes gaskkain. Maiddái geinnodaga olahttivuodas gávnnavvojedje ovddidandárbbut: sihkkelastinturista oainnus lea čuolbma, ahte Lappi joavkojohtolaga fáldat lea juohkasan iešguđet doaibmái, ja dát doaibmit fuolahit iežaset geinnodagain ja áigeplánain. Muhtumin diedu geinnodagaid ja áigeplánaid birra ferte ohcat iešguđet neahttabálvalusas. Dán dihte

oppalašgova fidnen juo gárvves joavkohtolagas lea mátkkošteaddji oainnus lossat. Sweco ávžžuhus lea, ahte joavkohtolaga doaibmit buoridivčče ovttasbarggu, vai áigeplánat heiveše buorebut oktii.

Prošeakta lea reageren Sweco ávžžuhusaide logistihkas ja bálvalusain juo nu, ahte Deanuleagi sihkkelastingeinnodaga neahttasiidduide lea čohkkejuvvon diehtu almmolaš johtolatoktavuođaid, fievrredan- ja eará bálvalusaid birra. Lassin doppe lea diehtu fitnodatolbmui, geaidda sihkkelasti sáhtta váldit oktavuođa, jos sihkkel cuovkana.

3. Oahpistanplána

Plánas leat lokaliserejuvvon guvlui dárbblaš oahpistangalbbat, vai sihkkelastinturisma lea dorvvolaš, ja veld vásttolaš turismma galbbat. Lassin dáin lea dahkkon golloárvvoštallan. Oahpistanplána veahkeha hukset geinnodahkii oktilaš bajiloainnu ja buoridit geinnodaga geavaheaddjivásáhusa. Lassin oktilaš oahpisteapmi buorida galledanbáikkiid sajádaga plánema, ja addá vejolašvuoda ee. bisánastit ja dahkat eará mearrádusaid johtolagas dorvvolaččat.

Sweco ávžžuha sajáiduhttit oktilaš gaskkaid mielde ovdaoahpistangalbbaid (sullii 200 mehtera ovdal báikki) ja lassin oahpistangalbbaid, mat leat njuolga báikkiid lahka. Báikkit, maidda ávžžuhuvvojit oahpistangalbbat:

- Suvdilis turismma báikkit (10 st)
- Dehálaš várdobáikkit (2 st)
- Bálvalusat (idjadan- ja borramušbálvalusat, aktivitehtat) (8 st)
- Eará luonddu báikkit (2 st)
- Geinnodatoahpistangalbbat

Báikkit, maidda bohtet oahpistangalbbat, leat ovdanbukton kárttás vulobealde:

Opastettavat kohteet

Prošeakta jovssai dasa biddjon ulbmiliid čielggadusaid ollašuhttima dáfus, muhto prošeaktabargi guovttos livčče sáhtán diedihit bohtosiid birra viidásabbot prošeavtta áigge ja seammás dan nohkama maŋŋá. Maiddái konkreetlaš doaimmat buoridit dorrvolašvuoda eai geavatláččat vel oidno geassit 2023, muhto daid birra galgá baicce gulahallat ee. EBJ:in. Mánnggat doaimmain leat maid goluideaset dáfus divrasat, iige gieldas leat vealttakeahtá ruhta dahje hállu prioriseret daid ollašuhttima nu johtilit.

Dorrvolaš sihkkelastinturisma Deanuleagis -prošeavtta áigge ii lean dilli ordnet báikkálaš olbmuide skuvlejumi dahje bargobáji čielggadusa sisdoaluid birra, dasgo Sweco doaimmahii čielggadusa easka 17.3.2023. Bargobádji goittotge dollojuvvo loahppajagi Teno Outdoor -prošeavtta namas.

Loahpas sáhtá liikká gávnnaht, ahte Deanuleahki ii čielggadusaid mielde leat sihkkelastinturistii veadjemeahtun guovlu sihkkelastit, muhto geinnodagas leat mánnggat riskadahkkit, mat váikkuhit johtolatdorrvolašvuhtii. Daidda lea dehálaš darvánit nu johtilit go vejolaš. Dáinna buoriduvvo sihke turisttaid ja maiddái báikkálaš olbmuid ja ealáhusbargiid johtolatdorrvolašvuhta.

Čielggadus ohcci doaimmas, ekonomalaš dahje prošeavtta eará ollašuhttimii váikkuheaddji beliin doarjaga miediheami maŋŋá:

Prošeaktakoordináhtor molsašuvai guktii: plánaid mielde Siiri Uino galggai álggahit doaimmas, muhto son sirdašuvai eará bargguide. Prošeaktakoordináhtorin álggahii Kaisu Kotaniemi čakčamánu 2022. Juovlamánu 2022 Kotaniemi sirdašuvai eará bargguide ja prošeaktakoordináhtorin bođii Riikka Keskiö. Ođđa prošeaktakoordináhtor gárttai oahpásmuvvat prošeavtta ulbmiliidda ja doaimmaide ođđasit, muhto loahpas bargiid molsašuvvan ii mearkkašahti láhkai goazahan dahje hehtten prošeavtta ovdáneami. Muđui prošeakta lea ollašuvvan plánaid mielde.